

BOSHLANG‘ICH TA’LIM PEDAGOGLARINING BUGUNGI VAZIFASI O‘QUVCHILARNI KUN SAYIN ORTIB BORAYOTGAN AXBOROT — TA’LIM MUHITI SHAROITIDA MUSTAQIL FAOLIYAT KO‘RSATA OLISHINI RIVOJLANTIRISH

*Toshkent shaxar Sergeli tumani
6-IDUM boshlang‘ich sinf o‘qituvchisi
Maxkambayeva Nargiza Eldarovna*

Annotatsiya: Boshlang‘ich ta’lim DTS dasturida boshlang‘ich ta’limi bolalarning tafakkur qilish faoliyatini kengaytirish, erkin fikrlay olishi, o‘zgalar fikrini anglash o‘z fikrini og‘zaki va yozma ravishda ravon bayon qila olishi, jamiyat a‘zolari bilan erkin muloqotda bo‘la olish ko‘nikma va malakalarini rivojlanishiga qaratilgan.

Kalit so’zlar: Boshlang‘ich ta’lim, DTS dasturi, erkin fikrlay olish, ko‘nikma va malaka,

Boshlangich ta’lim jarayoni bolaning mantiqiy tafakkur qila olishi salohiyati, aqliy rivojlanishi, dunyoqarshi, kommunikativ savodxonligi va o‘z-o‘zini anglash salohiyatini shakllantirishga jismonan sog‘lom bo‘lishga moddiy borliq go‘zalliklarni his eta olishga, go‘zallik va nafosatdan zavqlana olish, milliy urf-odatlarni o‘zida singdirish va ardoqqash, ularga rioya qilishga o‘rgatadi. Boshlangich ta’lim bosqichi oldiga qo‘yilgan vazifalarning bajarilishini nazorat qilish ta’lim standarti orqali amalga oshiriladi.

Ta’lim standarti asosida davlat boshlang‘ich sinf o‘quvchilaridan standartda belgilab qo‘yilgan ko‘rsatkichlarga erishishni talab qiladi va o‘z navbatida bu ko‘rsatkichlarga erishish uchun zarur bo‘lgan ta’limiy xizmatlar va vositalar bilan ta‘minlaydi.

Ta’limning bugungi vazifasi o‘quvchilarni kun sayin ortib borayotgan axborot — ta’lim muhiti sharoitida mustaqil faoliyat ko‘rsata olish, turli sohalarda zamonaviy axborot texnologiyalarini samarali qo‘llash va axborot oqimidan oqilona foydalanishga o‘rgatishdan iborat. Shu maqsadda, o‘quvchilarga uzlucksiz ravishda mustaqil ishslash

imkoniyati va sharoitini yaratib berish hamda 4 K moduli asosida ijodiy fikrlash va mustaqil qarorlar qabul qilishga o'rgatish zarur. Mana shunday ko'rsatkichlarga erishish uchun darslarda va darsdan tashqari mashg`ulotlarda zamonaviy metodlar va interaktiv o`yinlardan foydalanish dolzARB masalaga aylandi.

Mamlakatimizda ma`nan yetuk , ruhan sog`lom, uyg`un kamol topgan avlodni tarbiyalash uchun zarur imkoniyatlar bazasini yaratishga erishildi. "Maktab ta`limini rivojlantirish Milliy dasturi"ning qabul qilinishi , "Dars-muqaddas", "O`rgan –o`rgat" tadbirlarining tashkil etilishi ,zamonaviy darsliklar va ularning ijrosi buning yo`rquin dalilidir. Milliy o'quv dasturi asosida yaratilayotgan yangi darsliklar – davr talabi! Boisi, jadal sur'atda rivojlanib borayotgan zamon bilan hamnafas yashar ekanmiz, biz ham yuksak maqsad bilan katta rejalar tuzishimiz va bu rejalar sari intilishimiz zarur.

Buning uchun xalqaro maydonlarda raqobatbardosh bo'la oladigan yoshlarni shakllantirishimiz, ularni ma'naviy olamini zamonaviy bilimlar bilan sug'orishimiz shart! Ayni shu maqsadlarni amalga oshirishda yangi darsliklar yetakchi vazifani bajaradi. Milliy o'quv dasturining maqsadi va mazmuni shu qadar aniq belgilanganki, amaliyotga joriy etilgan darsliklar orqali biz yoshlarga keng qamrovli bilim berishga, ularni xalqaro talablarga mos ravishda shakllantirish va tarbiyalashga erishmoqdamiz.

Milliy o'quv dasturidagi darsliklar avvalgi darsliklarimizdan tubdan farq qilib, tanlab olingan bo'limlar, mavzular, topshiriqlar, savol va audiomatnlar mazmuni xalqaro talablarga mos darajada ekanligini ifodalaydi. Ta`limning barcha bosqichlarida yangi pedagogik texnologiyalarni joriy etish, undan samarali va oqilona foydalanish va yuqori samaradorlikka erishishga alohida ahamiyat berish darkor. Interfaol metodlarni qo'llash o'quvchilarda har tamonlama ilmiy-nazariy bilimlarni mustaqil egallash, bilim va ko`nikma, malakalarini shakllantirish va shu asosida o'quvchilarning ilmiy dunyoqarashlarini tarkib toptirish hamda kompetensiyaviy yondashuvni singdirish ,o`qituvchi –o`quvchi hamkorligini yo`lga qo'yish va nihoyat kafolatlangan yakuniy natijaga erishishishni ta`minlaydi. XXI asrning yetuk,intellektual salohiyatli fuqarosini tarbiyalash XXI asr o`qituvchisi oldiga talay vazifalarni qo`ydi.

Ta`lim –tarbiya tizimini yanada yaxshilash, takomillashtirishga qulay shart- sharoitlar yaratildi .Bu borada men ham o`z oldimga qator vazifalarni qo`yganman.Ta`lim jarayonida DTSda belgilangan talablarni bajarish bilan birga o`quvchilarni erkin fikrlashga o`rgataman,o`quvchilarning qiziqishlari, psixo-fiziologik xususiyatlarini alohida e`tiborga olaman.Har bir o`quvchiga individual yondashishga harakat qilaman. Qarshimda kelajakning buyuk insoni o`tiribdi,degan mushohada doimo xayolimda gavdalanadi.

Xulosa o’rnida, O`quvchilarning barcha fanlardan olgan bilim , ko`nikma va malakalari turli sinovlar : nazorat ishlari, savol-javob, amaliy vazifa, loyiha va test sinovi asosida nazoratdan o`tkaziladi. Natijada o`quvchilarning bu fanlarni qay darajada o`zlashtirayotgani , ularning bilim samaradorligi va ta`lim sifati aniqlanadi.Shu bilan birga o`quvchilar tomonidan yo`l qo`yilgan kamchiliklar, bo`shliqlar aniqlanadi.

Adabiyotlar

- 1.Turdiev N.SH., Asadov YU.M., Akbarova S.N., Temirov D.SH. Umumiy o‘rta ta’lim tizimida o‘quvchilarning kompetensiyalarini shakllantirishga yo‘naltirilgan ta’lim texnologiyalari. //O‘quv-uslubiy qo‘llanma.(I-qism). Toshkent, 2015. - 160 b; B. 5-6 b.
2. Interfaol ta’lim metodlarining psixologik asoslari uslubiy qo‘llanma SamDU nashr-2015 A.Saidov
3. O’tkir Tolipov, Dilnoz Ro’ziyeva Pedagogik texnologiyalar va pedagogik mahoratToshkent “Innovatsiya-Ziyo”-2019-149 bet
4. www.Ziyo.uz